

رضاشاه و حزب ایران نوین

۱۱ اسفند ۱۴۰۱ ساعت ۱۸:۵۹

در آغاز سلطنت پهلوی، تیمورتاش وزیر دربار، که فردی باسواد و سریع‌الانتقال بود، در دربار و کشور می‌درخشید و رضا (شاه) قلباً از وجود او راضی نبود.

رضاخان به اصول دموکراسی و نهادهای مدنی همچون حزب، اعتقادی نداشت. او وجود افراد قوی ولو تابع را نیز مانعی در برابر قدرت خود می‌دید و تنها بر ارتش قوی تکیه داشت. از این رو افرادی چون تیمورتاش علیرغم دوستی نزدیک با شاه، به راحتی از دایره قدرت سیاسی کنار گذاشته شدند:

«در آغاز سلطنت پهلوی، تیمورتاش وزیر دربار، که فردی باسواد و سریع‌الانتقال بود، در دربار و کشور می‌درخشید و رضا (شاه) قلباً از وجود او راضی نبود. در آغاز سلطنت، به پیشنهاد تیمورتاش و تأیید رضاخان، حزبی به نام «حزب ایران نوین» تأسیس شد و جلساتی هم تشکیل داد. کلیه اعضای این حزب مقامات متنفذ و وزراء و وکلاء بودند و تیمورتاش ریاست آن را به عهده داشت. پس از مدتی رضاخان تشخیص داد که این حزب نه پایه قدرت او، بلکه پایگاه تیمورتاش است و آن را منحل کرد.

رضاخان به حزب و تحزب اعتقادی نداشت و بنا به تربیت قزاقی خود تنها به ارتش متکی بود و از ارتش آنچه برایش مهم بود پادگان تهران بود و تازه همین پادگان را به دو لشکر کاملاً هم قوه تقسیم کرده بود: لشکر یک به فرماندهی کریم آقاخان بوذرجمهری و لشکر دو به فرماندهی علی آقاخان نقدی. به این ترتیب، یک فرمانده بیسواد (بوذرجمهری) در مقابل یک فرمانده باسواد (نقدی) قرار داشت. رضاخان همیشه بین این دو لشکر اختلاف می‌انداخت، به طوری که عملاً دشمن و رقیب یکدیگر بودند. در نزد افسران لشکر یک، لشکر دو را بی‌عرضه می‌خواند و بر عکس.»

منبع: حسین فردوست، ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، ج اول، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۲، ص ۷۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49106/نوین-ایران-حزب-رضاشاه/49106>